

INTERNET NE ZABORAVLJA!

A KAKAV JE TVOJ DIGITALNI TRAG?

MARKO STANEC

e-predavanje: raSTEMo zdravo
5. ožujka 2022.

SADRŽAJ

- Što je digitalni trag?
- Vrste digitalnih tragova
- Koga zanima naš digitalni trag?
- Zašto je digitalni trag važan?
- Kako zaštititi svoj digitalni trag?

ŠTO JE DIGITALNI TRAG?

- Svaki puta kada smo online ostavljamo informacije koje je moguće:
  - Pretražiti
  - Kopirati
  - Podijeliti
  - Emitirati
- Skup tih informacija predstavlja naš obrazac ponašanja na Internetu – naš digitalni trag
- Taj trag ostaje zauvijek*

KADA OSTAVLJAMO DIGITALNI TRAG?

- Kada pristupamo Internetu
- Kada se služimo društvenim mrežama
- Kada čitamo novosti na portalima
- Kada objavljujemo neki sadržaj
- Kada kupujemo putem Interneta
- Kada razmjenjujemo poruke s prijateljima
- Kada igramo igrice
- ...

PASIVNI DIGITALNI TRAGOVI

- Ostavljamo ih bez znanja ili namjere
  - Stranice koje posjećujemo
  - Aplikacije koje koristimo
- Primjeri:
  - IP adresa
  - Postavke uređaja
  - Zadržavanje na pojedinoj stranici ili sadržaju

AKTIVNI DIGITALNI TRAGOVI

- Sve informacije objavljene svjesno i namjerno
  - Objave na društvenim mrežama
  - Komentari ispod vijesti ili videozapisa
- Sve informacije za koje dajemo dozvolu za njihovo prikupljanje
  - „Kolačići” (eng. cookies)

KOGA ZANIMA NAŠ DIGITALNI TRAG?

- Marketinške agencije
- Poslodavce
- Internetske trgovine
- Razne interesne skupine
- Cyber kriminalce

STAPLETON
ROAD S.W.

The walker wyatt coffee shop

coffee

ZAŠTO JE DIGITALNI TRAG VAŽAN?

- Digitalni trag ostaje zauvijek*
- Predstavlja ukupan dojam koji ostavljamo u javnosti
- Može imati utjecaja prilikom zaposlenja
- Može biti pogrešno protumačen ili izmjenjen
- Nakon objave gubimo kontrolu daljnje distribucije
- Može biti iskorišten od strane cyber kriminalaca

KAKO ZAŠTITI SVOJ DIGITALNI TRAG?

- Budite odgovorni, pristojni i dobronamjerni
  - Budući da već ostavljate trag, neka bude pozitivan
- Razmislite prije objave
  - Uzmite u obzir okolnosti pod kojima nešto objavljujete!
  - Može li se kasnije ova objava iskoristiti protiv vas?
  - Hoćete li nekoga povrijediti tom objavom?
- Ne otkrivajte previše informacija
  - Privatne stvari zadržite za sebe (ime i prezime, adresa, broj telefona, datum rođenja, ...)

KAKO ZAŠTITI SVOJ DIGITALNI TRAG?

- Upravljajte svojim korisničkim računima i lozinkama
  - Koristite alat za sigurno čuvanje lozinki
  - Koristite kompleksne lozinke
  - Za svaki servis koristite drugu lozinku
- Podesite svoje postavke privatnosti
  - Upoznajte se s postavkama društvenih mreža i aplikacija koje koristite
  - Ograničite svoje objave na krug ljudi kojima vjerujete

KAKO ZAŠTITI SVOJ DIGITALNI TRAG?

- Istražite svoj digitalni trag
  - Provjerite rezultate pretraga na tražilicama – možda vas rezultati iznenade
  - Pokušajte ukloniti neželjene informacije iz vašeg digitalnog traga
  - Jesu li vaši podaci kompromitirani? - <https://haveibeenpwned.com/>
- Koristite više adresa elektroničke pošte
  - Imajte više računa za različite namjene
  - Kada stupate u kontakt s nekim koga ne poznajete ili koristite novu uslugu kojoj ne vjerujete

KAKO ZAŠTITI SVOJ DIGITALNI TRAG?

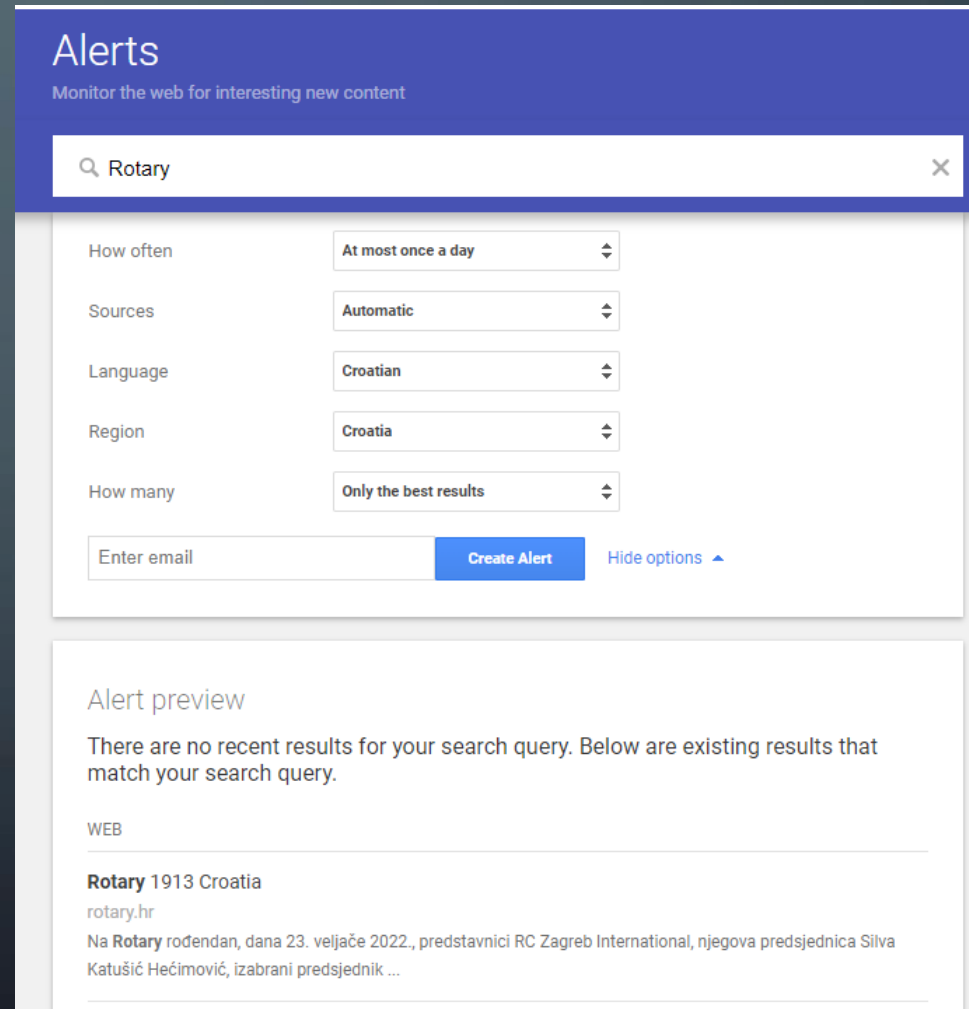
- Imate pravo na zaborav
  - Pravo da se privatne informacije o osobama uklone iz rezultata pretraga tražilica i drugih direktorija
  - Ako se rezultat pretrage na Google tražilici odnosi na vas, a vi ne želite da više bude dostupan možete podnijeti zahtjev za njegovim uklanjanjem putem EU Privacy Removal forme - https://www.google.com/webmasters/tools/legal-removal-request?complaint_type=rtbf
  - Također, ako imate problem koji spada u domenu zaštite osobnih podataka, uvijek se možete obratiti izravno Agenciji za zaštitu osobnih podataka - <https://azop.hr/>

The image features a dark blue gradient background with white, stylized circuit board traces in the corners. These traces consist of straight lines and right-angle turns, ending in small circles that represent components or connection points. The traces are located in the top-left, top-right, bottom-left, and bottom-right corners, framing the central text.

BONUS

KAKO PRATITI VAŠ DIGITALNI TRAG?

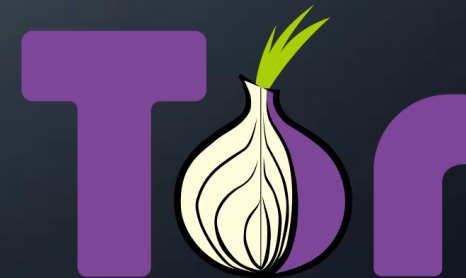
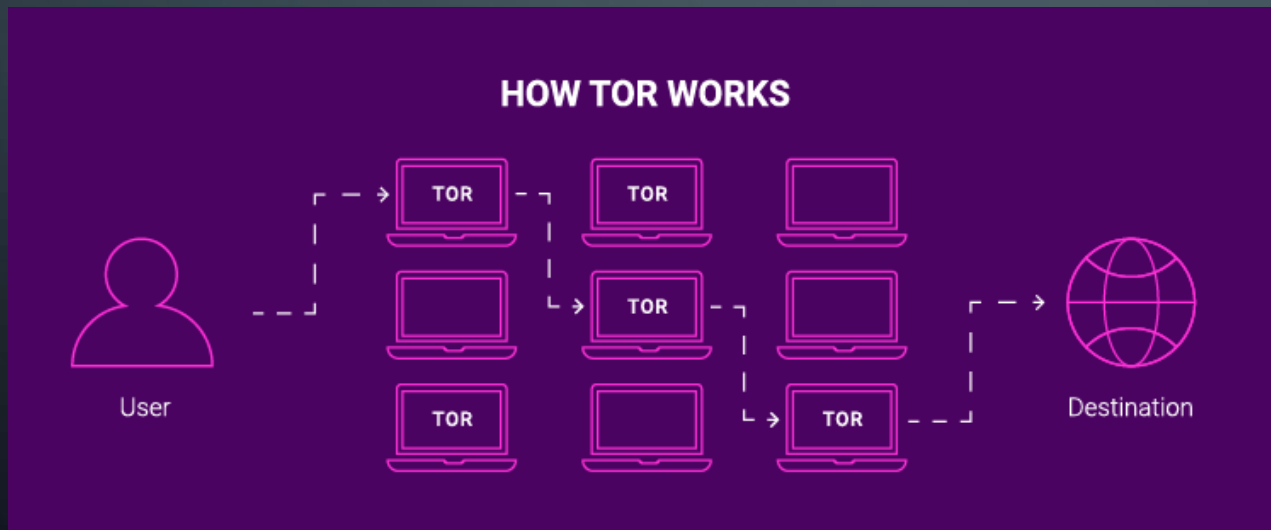
- <https://www.google.com/alerts>
- Usluga otkrivanja promjena sadržaja i slanja obavijesti koju nudi Google
- Usluga šalje e-poštu korisniku kada pronađe nove rezultate koji odgovaraju korisnikovom pojmu za pretraživanje

The screenshot shows the Google Alerts interface. At the top, there's a blue header with the word 'Alerts' and the subtitle 'Monitor the web for interesting new content'. Below this is a search bar containing the text 'Rotary'. Underneath the search bar are several settings, each with a dropdown menu: 'How often' is set to 'At most once a day', 'Sources' is 'Automatic', 'Language' is 'Croatian', 'Region' is 'Croatia', and 'How many' is 'Only the best results'. At the bottom of the settings section, there is an 'Enter email' input field, a blue 'Create Alert' button, and a 'Hide options' link with a small upward-pointing triangle. Below the settings is an 'Alert preview' section. It contains the text: 'There are no recent results for your search query. Below are existing results that match your search query.' Underneath this, there is a section labeled 'WEB' with a horizontal line. Below the line, there is a search result for 'Rotary 1913 Croatia' from 'rotary.hr'. The snippet of the result reads: 'Na Rotary rodendan, dana 23. veljače 2022., predstavnici RC Zagreb International, njegova predsjednica Silva Katušić Hećimović, izabrani predsjednik ...'

KAKO ZAŠTITI SVOJU PRIVATNOST?

- <https://duckduckgo.com/>
- <https://www.torproject.org/>

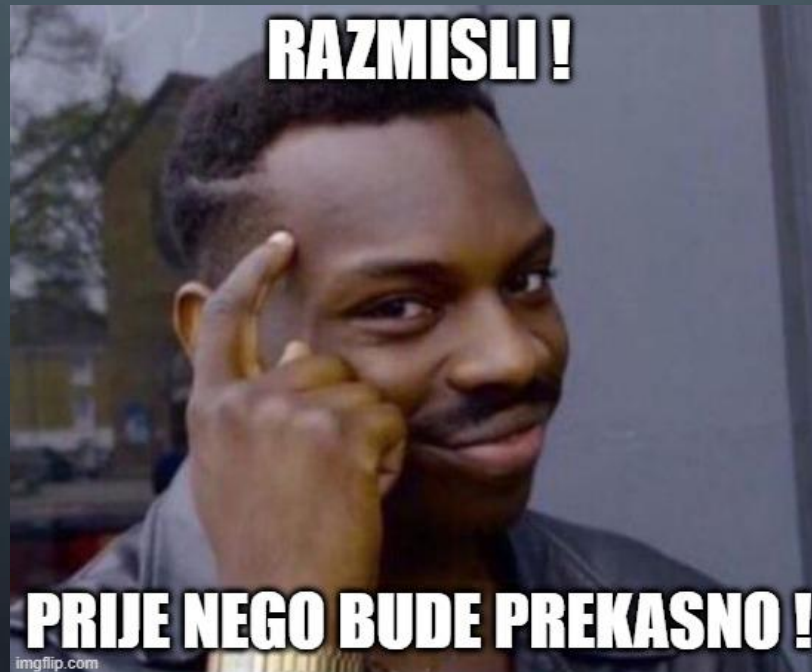

UMJESTO ZAKLJUČKA

Kakav digitalni trag ostavljate?

Kakav digitalni trag želite ostaviti?

HVALA NA PAŽNJI

